

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202670
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6621202670.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., dieťa rodičov: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., T. J. XXXX/XX, a Z. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R., P. XXXX/X, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec zo dňa 6. júla 2021, č. k.: 11P/36/2021 - 25, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu vo výroku I. a III. **p o t v r d z u j e .**
- II. Uznesenie okresného súdu vo výroku II. v časti, ktorou zamietol návrh otca na náhradu trov konania vo výške 60 EUR, **z r u š u j e .**
- III. Uznesenie okresného súdu vo výroku IV. **z r u š u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„ I. Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd upravuje styk otca Z. A., nar. XX.XX.XXXX s maloletým N. A., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým N. každý utorok a štvrtok v čase od 14.00hod. do 17.00hod. a každú párnú sobotu a nedeľu v čase od 13.00hod. do 18.00hod. s tým, že otec si maloletého prevezme v mieste bydliska matky a na tom istom mieste maloleté dieťa matke včas a riadne odovzdá.

Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť a otcovi ho odovzdať.

II. V prevyšujúcej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla.

III. Neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva, ktoré je vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 5P/37/2021.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že, otec sa návrhom podaným na súd dňa 15.06.2021 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadal upraviť stretávanie sa s maloletým dieťaťom s poukazom na to, že matka mu bráni v styku. Manželka sa chce s ním rozviesť aj matka Z. X. ju v tomto podporuje a odôvodňuje to tým, že má platiť alimenty, inak syna neuvidí. Okresný súd pri rozhodovaní mal za osvedčené, že maloletý je dieťaťom v záhlaví uvedených rodičov, pričom požiadal kolízneho opatrovníka o prešetrenie pomerov, ktorý súdu poskytol písomnú správu, z ktorej vyplynulo, že obidvaja rodičia majú podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa, pričom kolízny opatrovník konštatoval, a to na základe tvrdení otca, že mu matka neumožňuje stretávanie sa s maloletým synom po tom, ako opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa k matke. Otec od 28.04.2021 žije v trojizbovom byte v jeho osobnom vlastníctve, ktorý je v čistote a poriadku, detská izba je riadne zariadená. Otec poukázal na to, že dôvodom hádok v manželstve nebola nevera ani iná forma násillia, ale téma koronavírusu, pretože on bral túto situáciu vážne a manželka naopak. Po poslednej hádke, kedy manželka opustila so synom spoločnú domácnosť, toto neuniesol a užil lieky, v dôsledku čoho sa dostal do nemocnice a bol v bezvedomí a následne 3 týždne hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v T. B.. Následne po prepustení začal navštevovať psychiatra. Vo vzťahu k rozsahu úpravy styku žiadal tento upraviť každý

utorok a štvrtok od 13.00 hodiny do 18.00 hodiny a každý párný týždeň od soboty od 9.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny s tým, že pokiaľ bude mať v tomto čase v práci voľno, za synom pôjde, pokiaľ nie, tak tento čas nevyužije. Na základe vyjadrenia matky kolízny opatrovník uviedol, že otcovi nebráni v stretávaní sa so synom, otec si môže za to kvôli svojej povahe. Kolízny opatrovník uviedol, že matka nepracuje z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu maloletého, na ktorého poberá peňažný príspevok za opatrovanie v sume 576,74 EUR mesačne a prídavok na maloleté dieťa 25,50 EUR, ako aj príspevok za prevádzku osobného motorového vozidla 35,88 EUR mesačne.

3. Od septembra začne maloleté dieťa navštevovať základnú školu ako integrovaný žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. V domácnosti žije stará matka maloletého, ktoré je nezamestnaná, vykonáva aktivačnú činnosť a poberá pomoc v hmotnej núdzi v sume 195,70 EUR. Bývajú v trojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve starej matky, byt je v čistote a poriadku. Matka kolíznemu opatrovníkovi potvrdila, že sa pohádali a odišla z domácnosti po tom, ako otec kričal, aby odišli, že maloletý nie je jeho synom. Vzťahy medzi nimi neboli dobré a tieto sa vyhrotili v období korona krízy. Následne sa manžel pokúsil o samovraždu. Maloletý odmieta ísť k otcovi domov, matka má obavu nechať maloletého s otcom osamote z dôvodu, že sa lieči na psychiatrii. Potvrdila, že sa uskutočnilo stretnutie otca s maloletým ako aj to, že otec na výživu syna dosiaľ neprispieva žiadnou sumou.

4. Okresný súd mal osvedčené, že dňa 22.06.2021 matka podala na súde návrh na rozvod manželstva, ktorý je vedený pod sp. zn. 5P/37/2021, taktiež kontaktoval psychiatra otca, ktorý v správe uviedol, že otec je schopný zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Okresný súd s poukazom na § 325 ods. 2 písm. d) CSP návrhu otca na úpravu styku vyhovel, keď prihliadol na prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Rešpektoval právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, rešpektoval právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Mal osvedčené, že otec odlúčenie od syna a manželky nezvládol a pokúsil sa ho samovraždu, pričom je v súčasnosti liečený. Súd dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný, keď mal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, nakoľko dieťa je vo faktickej starostlivosti matky a podľa názoru súdu citové odlúčenie maloletého dieťaťa od druhého rodiča pre psychický vývoj nie je priaznivý, dieťa má právo na kontakt s druhým rodičom, taktiež poukázal na potrebu zachovať väzby maloletého s obidvoma rodičmi, aby dieťa nepocíťovalo rozchod svojich rodičov tým, že bude mať obmedzený kontakt s druhým rodičom. Pri úprave styku súd zohľadnil súčasný zdravotný stav otca na základe správy ošetrojúceho lekára ako aj na to, že nerozhodol o realizácii styku aj počas nočných hodín, keď prihliadol na nízky vek dieťaťa, jeho denný režim a diagnózu maloletého.

5. Otec žiadal širšiu úpravu, v tejto časti súd návrh zamietol ako aj návrh, ktorým otec žiadal uložiť matke povinnosť zaplatiť mu náhradu trov konania vo výške 60 EUR.

6. Proti rozhodnutiu sa odvolala matka. Uznesenie okresného súdu žiadala podľa § 388 CSP zmeniť tak, že súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a vysloví, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uviedla odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a h) CSP.

7. Potvrdila, že otec má záujem stykať sa s maloletým. Vždy, keď požiadal, aby došlo k styku s maloletými, stretnutie mu umožnila okrem prípadu, keď maloletý odmietol ísť na stretnutie. Maloletý sa otca niekedy bojí a nie je jej zrejme, z akého dôvodu bol podaný návrh, nakoľko sa s otcom na stretávaní vedeli dohodnúť. Maloletý je osoba ťažko zdravotne postihnutá s mierou funkčnej poruchy 50 %, preto potrebuje sústavnú starostlivosť, ktorú mu poskytuje matka. Otec sa o maloletého nedokáže postarať, nikdy s ním nebol osamote, styk vždy realizoval za jej prítomnosti, nakoľko maloletý je na ňu naviazaný.

8. Má obavu, že otec sa nenachádza v najlepšom psychickom stave a opätovne bude chcieť spáchať samovraždu, resp. užiť lieky. Vyjadrenie psychiatra nie je pre ňu postačujúce, otec nebol u lekára viac ako 1 mesiac a nie je dostatočne odôvodnený záver o schopnosti starať sa o maloletého. Otcem navrhovaný styk je časovo relatívne dlhý. Poukázala aj na to, že otec sa po vykonateľnosti uznesenia nedožadoval styku s maloletým. Otec maloletého nikdy nemal snahu sa o neho starať a ani neprejavoval o neho záujem, chvíľu sa s ním pohral, to bolo všetko. Nekontaktoval ju ohľadom získavania informácií o maloletom, nedal mu žiaden darček na narodeniny, ani mu nezablahoželal. Podľa jej názoru by styk mal byť realizovaný na základe vzájomnej dohody rodičov, nakoľko psychický stav ani práca otca mu neumožňujú pravidelný styk s maloletým tak, ako je uvedené v rozhodnutí.

9. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že matka klame, že sa vedeli dohodnúť o styku. Keby tomu tak bolo, nepodával by návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a nezamestnával zbytočne slovenské súdnictvo. Matka mu výslovne povedala, že pokiaľ nezaplatí alimenty, neuvidí maloletého, a to napriek tomu, že doplatil hneď po prvej výplate, ako sa vrátil z PN-ky. K tvrdeniu, že syn plakal, je účelové tvrdenie, pričom vie, že zo strany matky a hlavne starej matky dochádza k psychickej manipulácii maloletého, čo mu potvrdil 20.07.2021, kedy mu povedal, že keď boli vonku, že jeho starká povedala, že ho nenávidí a plno ďalších vecí, ktoré ho v očiach syna vyobrazujú ako zlého. Maloletý bol u neho

doma dňa 22.07.2021, kde bola aj jeho matka. Syn chcel prespať u neho, uvaril mu jedlo, bolo o neho dobre postarané, nakoľko je schopný sa o syna plnohodnotne postarať.

10. Pokiaľ matka uvádza, že so synom nebol nikdy sám, toto tvrdenie považuje za lož, nakoľko počas manželstva nikdy manželke nezakazoval chodiť von s kamarátkami, keď bola napr. na koncerte v A., na vianočných trhoch vo M. a veľa krát vonku s kamarátkami. V tom čase bol syn vždy s ním. Jeho úlohou v manželstve bolo zabezpečiť financie, prácou trávil veľa času.

11. Poukázal na to, že manželka ani pred narodením dieťaťa nikde dlhodobo nepracovala a nepodieľala sa finančne na domácnosti, účty a stravu platil on. Pokiaľ matka vyjadrila obavu, že sa nachádza v zlom psychickom stave, nie je lekár. Jeho lekár sa vyjadril, že jeho stav je uspokojivý. Nie je pravda, že k lekárovi nechodí. U lekára bolo na kontrole 15.07.2021 a matka používa neoverené argumenty. S matkou sa baví obmedzene z dôvodu, ako sa k nemu zachovala, kým bol hospitalizovaný v nemocnici. Bola mu neverná, na čo má dôkaz. Na neho sa úplne vykašlala. Nie je pravda, že syna nosila do škôlky len manželka, hoci tomu tak často bolo, pretože je zamestnaný a časovo dosť vyťažený, matka je na opatrovateľskom, starala sa hlavne o syna. Tiež nie je pravda, že synovi neblahoželal k narodeninám. Volal mu v deň narodenia a počul v pozadí, ako mu matka vravela, aby mu zložil telefón. Povedal mu, že darček mu kúpi dodatočne, lebo sa z dôvodu PN-ky v mesiaci apríl ocitol bez príjmu. To, že sa nedožadoval styku s dieťaťom, je taktiež lož. Matka robila všetko pre to, aby sa nemohli stretávať a jej matka obdobne dňa 22.07.2021, keď prišiel pre syna, táto začala arogantným krikom zvyšovať hlas, na čo jej povedal, že nemá záujem sa s ňou rozprávať. Keď syna doviezol späť k nej, keďže manželka opäť nebola doma, ona sa otočila k stene k zvoncom, zrejme preto, že prechováva k nemu odpor.

12. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu zotrval na všetkých svojich písomných vyjadreniach, pričom podotkol, že otcov pracovný čas a rozvrhnutie služieb mu neumožňuje vnieť do stretnutí pravidelnosť. Zotrval na nejakej úprave styku, ktorú berie ako istotu, že keď si v určitom čase pre maloleté dieťa pôjde, matka mu to musí umožniť. Vyslovil názor, že sa facilitácie odborníka by rodičia boli schopní prihliadnuť na záujem dieťaťa tak, aby jeho stretávanie sa s otcom boli zachované primerané väzby k obom rodičom ako aj kontakt s rodičom, s ktorým tohto času nezdíeľa spoločnú domácnosť. Toto však pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je možné zabezpečiť. Podľa tvrdenia matky otec doteraz nevyužil svoje právo na stretnutie so synom.

13. Vo vyjadrení otca k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že nie je pravda, že nevyužil stanovené časy na stretnutie so synom, pretože akonáhle mal predbežné opatrenie, hneď bol v ten týždeň za synom dvakrát. No na druhýkrát, ako uvádzal, matka manželky sa správala výbušne voči nemu, čo ho dosť odradilo a už nie je ochotný syna vyzdvihnúť od jej matky, pretože o provokácie nemá záujem. Tiež po tom, ako si prečítal o sebe klamstvá v odvolaní matky, ho už definitívne odradilo s ňou akokoľvek komunikovať. Keďže sa odvolala, bol toho názoru, že predbežné opatrenie je neplatné dovtedy, kým sa k odvolaniu nevyjadrí krajský súd. Vzhľadom na to zotrval na nejakej úprave styku.

14. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu o úprave styku podľa § 387 CSP potvrdil ako vecne správne. Zároveň podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil výroky o trovách konania.

15. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol správne, pokiaľ rozhodoval o úprave styku otca s maloletým synom.

16. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Súd nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 CSP). Keďže v danej veci bolo potrebné neodkladne upraviť pomery, okresný súd správne rozhodol,

17. Podľa článku 4 CMP platí, že ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. Citované ustanovenie korešponduje Dohovorom o právach dieťaťa (oznámené pod číslom 104/1991 Zb.), ako medzinárodný dokument, ktorý po jeho podpísaní a ratifikovaní zaväzuje aj Slovenskú republiku, a rámcovo vymedzuje základné zásady, ktorých cieľom je poskytovať ochranu dieťaťu v rôznych oblastiach jeho života a jednou z takýchto oblastí je aj občianske súdne konanie. Podľa článku 3 Dohovoru musí byť pri akejkoľvek činnosti súdu, ktorá sa týka maloletých detí, prvoradým kritériom záujem dieťaťa. Záujem dieťaťa zabezpečujú predovšetkým hmotnoprávne ustanovenia, najmä Zákona o rodine. Úlohou súdu preto je v každom konaní dôkladne skúmať hmotnoprávne predpoklady pre vydanie rozhodnutia vo veci. Súd je povinný vždy prihliadnuť na záujem dieťaťa ak rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností (§ 36 Zákona o rodine).

18. Odvolací súd dopĺňa, že v zmysle § 25 Zákona o rodine právo na styk s maloletým dieťaťom na čas po rozvoде (ale aj pred rozvodom, ak rodičia spolu nežijú) vzniká tomu z rodičov, ktorému dieťa nebolo zverené do výlučnej osobnej starostlivosti, ktoré právo vyplýva z článku 41 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj medzinárodných dohovorov. Dohovor v článku 7 uvádza, že právom dieťaťa je poznať

svojich rodičov, má právo na rodičovskú starostlivosť, na zachovanie rodinných väzieb, na výchovu a najmä na právo udržiavať pravidelné osobné kontakty sú s oboma rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (článok 9).

19. To znamená, že logickým postupom otec postupoval, ak podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k úprave styku s maloletým. Úprava styku má svoj právny dôvod v citovanom ustanovení § 36 Zákona o rodine. Matka tvrdila, že otec maloletého do škôlky nevodí. Je správna argumentácia otca, že ak pracuje a matka nepracuje, pretože opatruje maloletého, za čo berie aj príspevok na opatrovania, tak je logické, že v rámci tejto starostlivosti ho zavedie do škôlky.

20. Pokiaľ matka vyjadrila obavu zo zdravotného stavu otca, odvolací súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, ktorý pri rozhodovaní vychádzal zo správy jeho ošetrojúceho lekára. Matka neposkytla žiaden dôkaz, ktorý by túto správu vyvrátil alebo spochybnil. Sama taktiež nemá v tejto oblasti vzdelanie, aby jej tvrdenie mohlo byť akceptovateľné. Odvolací súd neakceptoval ani argument matky, že otec sa o maloletého nevie postarať, prípadne, že s ním nikdy sám nebol, pretože ide iba o tvrdenie, ktoré otec vyvracia argumentom o prítomnosti syna v jeho domácnosti dňa 22.07. 2021, na čo navrhuje vypočuť svoju matku.

21. Hoci matka namieta, že takéto rozhodnutie nie je potrebné, pretože sa vedia dohodnúť o stretávaní sa otca so synom, odvolací súd nemôže akceptovať tento argument, keď bolo osvedčené, že komunikácia medzi rodičmi sa zhoršuje, pričom zjavne v tom hrá negatívnu úlohu stará matka maloletého, ako uvádza otec. Táto skutočnosť je závažná a mala by byť predmetom dokazovania vo veci samej. Tvrdenie otca o limitovaní jeho stretávania sa s maloletým s podmienkou platenia alimentov je vcelku uveriteľná a pravdepodobná, pričom je logické tvrdenie otca, že bol na PN a nemal dostatok finančných prostriedkov, to sa týka aj prípadných darčiekov k sviatkom. Výtka matky, že otec synovi nezavolať k narodeninám, nie je nijako preukázaná a je len v rovine tvrdenia. matka si protirečí, ak tvrdí, že otec neprejavoval o maloletého záujem, následne však uvádza, že sa s ním pohral. Ak matka zvýrazňuje svoju zásluhovosť v starostlivosti o maloletého, zrejme uniká jej pozornosti, že poberá opatrovateľský príspevok a otec pracoval a pracuje, takže určite sa maloletému nemôže venovať celý deň.

22. Neobstojí ani tvrdenie o tom, že sa otec okamžite po rozhodnutí nedožadoval styku s maloletým, keď je uveriteľné tvrdenie otca, že mal syna u seba, čo preukazuje svedeckou výpoveďou, ktorá môže byť vykonaná vo veci rozvodu manželstva. Vzhľadom na tvrdené správanie sa starej matky, prípadne matky maloletého je pochopiteľné aj správanie sa otca, ktorý nechce vstupovať do konfliktu. Otec taktiež poprel tvrdenie matky, že nechodí na kontroly k lekárovi. V rovine tvrdenia je aj poukazovanie na to, že maloletý sa otca bojí a plače. Z obsahu spisu nevyplýva, prečo by to tak malo byť a že je to pravda. Dieťa môže plakať aj z iného dôvodu, napr. ak ho matka vytrhla z domáceho prostredia a odišla od otca, pričom nie je preukázané, za akých podrobných okolností. Dieťa vysoko pravdepodobne vzhľadom na vek môže reagovať plačom, a je tiež pravdepodobné, že matka viniť z danej situácie otca pred maloletým dieťaťom.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že tu existujú tvrdenia rodičov, ktoré súd môže analyzovať a vo vzájomnej súvislosti vyhodnotiť, je tu však konkrétny dôkaz lekára o spôsobilosti otca sa o maloletého postarať ako aj správa kolízneho opatrovníka, ktorá len zasa reprodukuje tvrdenia rodičov, avšak z nej nevyplýva žiadny postoj, či význam jeho pozície v riešení daného problému a jeho postoj je nateraz laxný.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s ust. § 325 ods.1 CSP, keď bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi vo vzťahu k stretávaniu sa otca s maloletým a matka je povinná vykonať prípravu maloletého na úpravu styku a zároveň zniesť, aby otec sa s ním v stanovený čas stretol (§ 325 ods. 2 písm. d) CSP).

25. Nakoľko ide o bez návrhové konanie, odvolací súd zistil vadu rozhodnutia v bode II., keď súd výrokom rozhodol o návrhu otca na nahradenie trov konania. O takomto návrhu sa nerozhoduje zamietavým výrokom, ale býva predmetom posúdenia rozhodovania o trovách konania, táto situácia zatiaľ v konaní nenastala, pretože okresný súd taktiež nesprávne postupoval, ak vo výroku IV. rozhodoval o trovách konania, nakoľko vo veci samej už prebieha konanie, v takomto prípade predmetné uznesenie nie je uznesením konečným, kedy by do úvahy prichádzalo rozhodovanie o trovách konania, ale dané trovy môžu byť zohľadnené v konečnom rozhodnutí. Odvolací súd preto výrok II. v časti zmenil a výrok o zamietnutí návrhu otca na náhradu trov konania zrušil, pretože o trovách konania sa nerozhoduje zamietajúcim výrokom a taktiež zrušil výrok o trovách, ktorý za danej situácie neprichádza do úvahy a nemal byť vydaný.

26. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).